

This study was funded by the project “A Chance to Teachers to Unwrap the Packages of the Gifted” (Increasing the Quality of Special Education Services for Inclusive Education Grant Scheme, EuropeAid/162216/ID/ACT/TR)
2023

İHTİYAÇ ANALİZİ

RAPORU

Yenimahalle Bilim ve Sanat Merkezi
Hasan Kalyoncu Üniversitesi

2023

Bu Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.
This project is co-funded by the European Union and the Republic of Turkey

**Bütünleştirici Eğitim İçin zel Eğitim Hizmetlerinin Kalitesinin Arttırılması (IQSES)
Hibe Programı**

“A CHANCE TO TEACHERS TO UNWRAP THE PACKAGES OF THE GIFTED”

**İHTİYAÇ ANALİZİ
RAPORU**

**16 HAZİRAN 2023
Ankara**

HAZIRLAYANLAR

Doç. Dr. Glendaml Akgl

Doç. Dr. Cemre Tatlı

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	3
YÖNTEM.....	4
İşlem ve araştırmanın deseni.....	4
Verilerin analizi	4
NİTEL ÇALIŞMA.....	6
Örneklem.....	6
Verilerin toplanması.....	8
Bulgular	8
NİCEL ÇALIŞMA	22
Örneklem.....	22
Verilerin toplanması.....	22
Bulgular	23
SONUÇ	27
KAYNAKÇA	28
EKLER	29
EK1.Odak grup görüşmesi soruları	29
EK2. Nicel çalışma veri toplama formu	30
EK3. Uluslararası kongrede sunulan özet bildiri	45

GİRİŞ

Bütünleştirici Eğitim için Özel Eğitim Hizmetlerinin Kalitesinin Artırılması hibe programı kapsamında desteklenen Yenimahalle Bilim Sanat Merkezi Koordinatörlüğünde ve Hasan kalyoncu Üniversitesi tarafından yürütülen **“A Chance to Teachers to Unwrap the Packages of the Gifted”** Projesi kapsamında özel yetenekli öğrenciler için eğitim ve öğretimin kalitesinin arttırılması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda Türkiye genelinde “özel yetenekli öğrencilerin eğitimi alanında çalışan öğretmenlerin kapasitelerini güçlendirmek” için eğitimler düzenlenecektir.

Gerçekleşecek eğitimin içeriğinin özel yeteneklilerle çalışan öğretmenlerin ihtiyaçlarına yönelik olması projenin hedeflerinden biridir. Bu doğrultuda yapılan ihtiyaç analizinin sonuçları bu raporda sunulmaktadır.

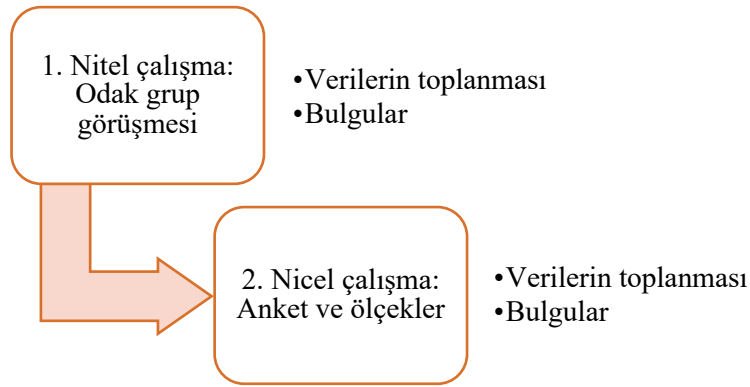
YÖNTEM

İşlem ve araştırmanın deseni

İhtiyaç analizi için veriler hem nitel ve nicel olarak iki aşamada toplanmıştır (Şekil 1).

Şekil 1

İhtiyaç analizinin aşamaları

Birinci aşamada, nitel verilerin toplanmasında, araştırmacının insanların konu hakkında sahip olduğu görüşleri anlamasına olanak sağlaması ve katılımcılara gruptaki diğer insanların görüşlerini dinleme fırsatı sunması nedeniyle odak grup görüşmesi yöntemi tercih edildi (Fraenkel vd., 2018). Odak grup görüşmeleri, COVID 19 nedeniyle çevrimiçi olarak gerçekleştirildi.

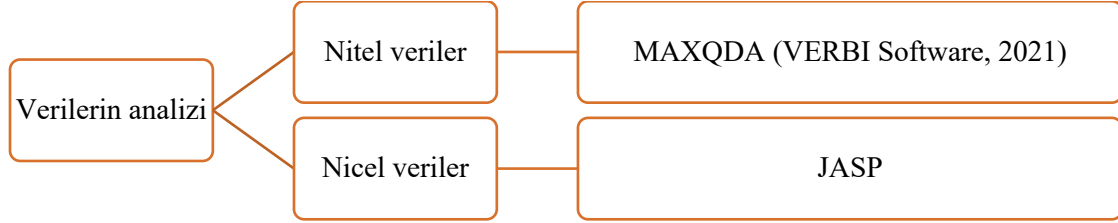
Çalışmanın ikinci aşamasında nicel veriler Google Forms aracılığıyla çevrimiçi olarak toplandı. Araştırmacılar tarafından hazırlanan anketler ve alanyazından yer alan geçerliği ve güvenilirliği test edilmiş ölçekler aracılığıyla toplandı.

Verilerin analizi

Nitel verilerin analizinde MAXQDA (VERBI Software, 2021) yazılım program ve nitel verilerin analizinde JASP istatistiksel analiz program kullanıldı (Şekil 2).

Şekil 2

Verilerin analizinde kullanılan programlar

Nitel analizler iki ayrı araştırmacı tarafından Braun and Clarke’ın (2006) 6 adımı izlenerek yapıldı. Araştırmacılar arasındaki güvenilirlik, Miles ve Huberman (1994) tarafından önerilen güvenilirlik formülü kullanılarak hesaplandı. Kodlayıcılar arasındaki anlaşma oranları %98 aralığında belirlendi.

Nicel analizlerde betimsel istatistikler, korelasyonlar ve t-testleri kullanılarak gerçekleştirildi.

NİTEL ÇALIŞMA

Örneklem

Katılımcılara ulaşmak amacıyla BİLSEM’lerde görev yapan öğretmenlerin resmi sosyal medya grupları ve resmi yazışmalar kullanıldı. Çalışmanın bu aşamasında 53 farklı şehirden, 18 farklı branştan, 63 erkek (38.88%) ve 99 kadın (61.11%) olmak üzere toplam 162 öğretmen başvuruda bulundu.

Gönüllü 162 katılımcı arasından 24 katılımcı belirlenerek, 2 ayrı odak gurup görüşmesi için davet edildi. Her bir grup için davet edilen 12 öğretmenden, ilk odak grup toplantısına 11 öğretmen ve ikinci odak grup toplantısına 7 öğretmen katıldı. Katılımcıların yarısından fazlası (%62.97) daha önce özel yeteneklilerin eğitimi konusunda çeşitli eğitimler almıştır. Odak grup görüşmelerinde katılan toplam 18 katılımcı hakkında bilgiler Tablo 1’de sunulmaktadır.

Tablo 1*Odak grup katılımcıları*

Katılımcı (K)	Cinsiyet	Yaş	İl	Eğitim	Branş	Kıdem (yıl)	Kıdem (özel yetenek) (yıl)
K1	Kadın	41	Hatay	Yüksek Lisans	Sosyal bilgiler	15	3
K2	Kadın	41	Kırşehir	Yüksek Lisans	Yabancı dil	18	15
K3	Kadın	34	Ankara	Yüksek Lisans	Sosyal bilgiler	8	4
K4	Kadın	35	Denizli	Lisans	Yabancı dil	11	3
K5	Kadın	41	Adana	Yüksek Lisans	Müzik	20	6
K10	Kadın	48	Aksaray	Yüksek Lisans	Müzik	25	7
K11	Kadın	38	Çanakkale	Lisans	Sınıf	16	1
K14	Kadın	42	İstanbul	Yüksek Lisans	Teknoloji tasarım	18	3
K15	Kadın	37	Ankara	Doktora	Matematik	15	1
K16	Kadın	41	Balıkesir	Lisans	Sınıf	19	2
K17	Kadın	33	Bitlis	Yüksek Lisans	Tarih	7	4
K18	Kadın	40	Konya	Yüksek Lisans	Rehberlik	19	7
K6	Erkek	40	Adıyaman	Doktora	Edebiyat	17	3
K7	Erkek	37	Bursa	Doktora	Edebiyat	15	6
K8	Erkek	48	Afyonkarahisar	Lisans	Fizik	25	6
K9	Erkek	46	Batman	Yüksek Lisans	Teknoloji tasarım	25	5
K12	Erkek	33	Van	Yüksek Lisans	Yabancı dil	9	2
K13	Erkek	35	Uşak	Yüksek Lisans	Edebiyat	11	3

Verilerin toplanması

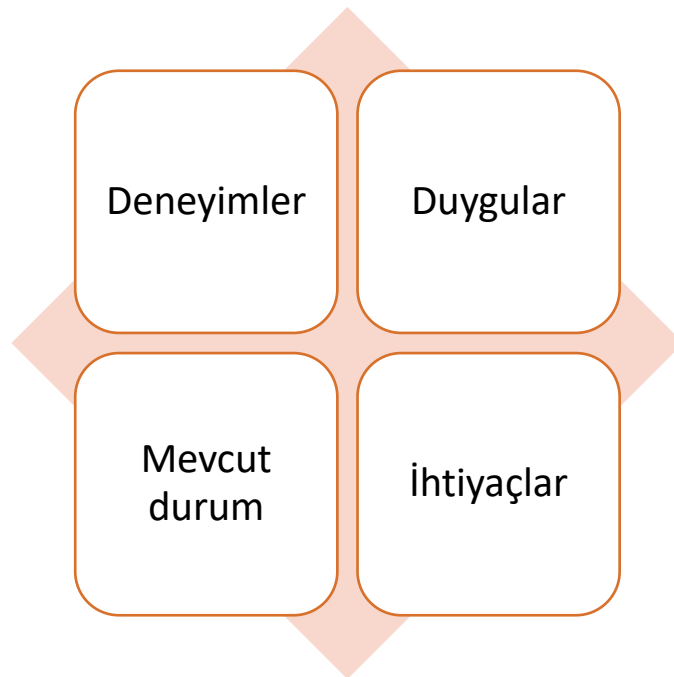
Odak grup görüşmelerinde öncelikle görüşmenin amacı açıklandı. Saha sonra iki ayrı moderatör tarafından 6 açık uçlu soru (EK 1) kullanılarak 2 ayrı odak grup görüşmesi yapılarak veriler toplandı. İlk görüşme yaklaşık 90 dakika, ikinci görüşme ise yaklaşık 75 dakika devam etti. Görüşmeler katılımcılardan onay alınarak kaydedildi ve yazılı hale dönüştürüldü.

Bulgular

Yapılan nitel analiz sonucunda deneyimler, duygular, özel yetenekliler eğitiminde mevcut durum ve öğretmenlerin ihtiyaçları olmak üzere 4 tema belirdi (Şekil 3).

Şekil 3

Nitel analize göre ortaya çıkan temalar ve alt temalar

DENEYİMLER TEMASINDA öğretmenler özel yeteneklilerin eğitiminde mesleki yetersizlikle baş etmek için eğitim gereksinimi, kendi ürettikleri kişisel çözümler ve gözlemlerini paylaştılar.

Katılımcıların bu alanda “**eğitim gereksinimlerini**” net olarak ifade etmiştir. Bu ifadelerinden bazı örneklere aşağıda yer verilmiştir:

“o alanın farklı bir alan olduğunu hissettim. Fark ettiğim bu konuda bizim daha fazla eğitime ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum.”

“... sürekli kendinizi geliştirme ihtiyacı oluyor.”

“Sınırlarımızın çok belli olmamasından dolayı, ilk başta çok bocaladığım için problem olarak hissettim yani dedim ki biz ne yapacağız, bu çocuklarla ne çalışacağız, biraz daha bize yol gösterilmeli diye düşünüyordum.”

“Okuldaki gibi sıradan bir konu öğretimi zaten mümkün değil, haftada sadece 3 saat veya 4 saat çalışabiliyoruz. Bu anlamda şu an biraz daha iyi hissediyorum ama yine yetersiz hissediyorum ve bu konuda bence çok fazla eğitime ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum.”

“Hizmet içi çalışmaları vardı Bilim ve Sanat Merkezi’nizde görev alan öğretmenlerin, bunlar yapılmamaya başlandı. Mesela ben burada bir ünlem oluşturmak istiyorum, Bilim ve Sanat Merkezleri’nin sayısı ciddi anlamda arttı, öğretmen sayısı dev bir kadroya dönüştü, ama maalesef hala sürecin bilimsel ve olması gerekliliği konusunda farkındalığı olan bir eğitim kadromuz var mı? Bilmiyorum, yani ben kendi adıma eksiklerimiz olduğunu düşünüyorum. Öğretmen arkadaşlarımızın dediklerine katılıyorum ben de bu açığı kapatmak adına 4005’ler son dönemde oldukça yol açıcı oldu bizlere...”

“...hakikaten alana dair kendimizi geliştirmemiz gerekiyor, bu işin daha düzenli olması gerekiyor, eksiklerimiz var”

“öğretmeni sürekli yenilemeye zorluyor çocuklar, daha fazlasını çünkü hep istiyorlar”

“Bunlar önemli yani, birçok arkadaşımız az önce bahsettiler, hepimiz BİLSEM’e geldiğimizde süreç içerisinde öğrenerek geliyoruz. Ama baştan verimli eğitimler gerçekleştirilirse en azından, tabi her şey ortam içerisinde öğreniliyor ama daha hani vakıf olarak konuya sürece atılmış oluruz diye düşünüyorum. Bunlar çok büyük eksiklikler gözlemlediğim kadarıyla...”

Katılımcılar karşılaştıkları sorunlara kendilerince çözüm bulmaya çalışmışlar, özel yeteneklilerin eğitiminde “**kişisel çözüm yolları**” üretmeye çalışmışlar. Buna ilişkin ifadelere aşağıda bazı örnekler verilmiştir.

“Yeterince eğitim sahibi olmadığımı hissediyordum ve bu konuda hep etkinliklere, seminere katılmaya çalıştım elimden geldiğince...”

“Bu alanda ben dediğim gibi eğitimlere katılmaya çalıştım...”

“çok fazla okumaya çalıştım”

“tezimi de bu alanda yapıyorum, onlarla çalışıyorum şu anda, deneysel çalışıyoruz. Bu alanda biraz daha fikir sahibi olma şansım oldu.”

“...öncelikle hem öğrenciler ile hem veliler ile ayrı ayrı veli toplantısı ve öğrenci görüşmesi yaptım. Bir çeşit ihtiyaç analizi belirledim aslında, artık Bilim ve Sanat Merkezinden ve benden beklentilerin ne olduğunu, çünkü bizde, genel yetenek öğrencileri gibi değil, resim öğrencisi sadece resim öğretmeni, müzik öğrencisi sadece müzik öğretmenini görüyor. Sadece benimle ders yapacaklarını düşünürsek bu dersten, bu kurumdan ve benden beklentilerin ne olduğunu tespit etmeye yönelik bir çalışma yaptım öncesinde...”

“Tabi ki kendimi geliştirmek için düzenlenmiş olan eğitimler, çalışmalara katılıyorum, bunların yanı sıra da.....aynı alanda özel yeteneklilerin eğitimi programında doktora yapıyorum şu an. Orada öğrendiğim şeyleri de derslerime, öğrencilerime, çalışmalarına da entegre etmeye çalışıyorum.”

“ilk gittiğim yıl nelerin döndüğünü anlamaya çalıştım ve çerçeve programlarını inceledim, biraz onları kendi öğrencilerimle nasıl daha verimli hale getirebilirimin derdine düşmüştüm”

“çerçeve programının işime yarayan taraflarını alıp, öğrencilerimin ihtiyaçlarını dikkate alarak öğrencilerimi de sürecin içerisine kattım yani etkinliği nasıl nereye verirse neler yapabiliriz? Daha eğlenceli olabilir? Öğrencilerimin de eğitim öğretim programının hazırlanması sürecinin içerisinde rol alması”

“farklı projelere başvurarak, farklı akademik kitaplar alarak, bu konuda alan yazım tarayarak, yerli ve yabancı makaleleri, kitapları inceleyerek kendimizi geliştirmeye mecbur kaldık”

“çerçeve planı, ayakta kalmak anlamında oraya başlayan bir öğretmen için çok önemli, fikir almak anlamında çok önemli, ama şunu gerçekleştirdik teknoloji tasarım dersini belki de orada ilk defa görmenin de avantajı, her şeyi yeni baştan öğrendik, yeni baştan sorguladık, yeni baştan çözümler ürettik, çocuklarla beraber öğrettik.”

“BİLSEM e geldikten sonra kendimizi geliştirmek için birçok çalışmalarda bulunduk. Kimimiz YouTube dan bir şeyler takip etti, Kimisi çalıştaylara gitti, kimi arkadaşlarına sordu, kimi kitap okudu...”

“Yani deneme sürecine girdik, bütün etkinlikleri yapmaya çalışıyorum, çocuklara veriyorum, hepsini yapacaklar mı, beğenecekler mi? Sürekli geri dönütler almaya çalışıyorum kendimce.”

“Başta çok şey bilemiyoruz da derslere girdikçe etkinlikleri tanıdıkça, öğrencilerden gelen tepkiler doğrultusunda, öğrenciler fikir veriyorlar. Öğrencilerin bizim için avantajı şu güzel dönüt veriyor çocuklar. Neye ihtiyacı olduklarını gerçekten tespit edebiliyorsun.”

“Ben ilk BİLSEM e başladığım zaman tutunacak bir dal aradım açıkçası, tecrübe aradım yani “siz hangi etkinlikleri yaptınız, çocuklar nasıl tepki verdi,

hangilerinde dönüt aldınız.” O kadar çok aradım ki bunu, yani şaşırdım “ne yani bize hiç eğitim verilmeyecek mi? Biz direk derslere mi gireceğiz? Bir toplanılmayacak mı? Herhangi bir şey söylenmeyecek mi diye çok düşündüm” Ama dediler ki bazen planlanıyor bazen planlanmıyor dediler. Hatta ben onu yazı olarak talepte bulunmuştum ama tabi karşılık bulmadı. Sürekli WhatsApp gruplarından arkadaşlara artık mesaj atıyordum, yardımcı olur musunuz, hangi etkinlikler güzel ne yaptınız? Bir tecrübe aradım ben açıkçası, tecrübe aktarımı bence olmalı”

Katılımcılar özel yetenekli çocuklara ilişkin yoğun bir biçimde **“gözlem”** yaptıklarını ifade etmiştir. Örnek olarak aşağıdaki ifadeler verilebilir.

“duygusal zekalarının çok fazla olduğunu gözlemledim”

“El beceri konusunda, yaşitlarına göre mi diyeyim ? Ya da son zamanlarda çocuklarımızda mı bilmiyorum ama el beceri konusunda iyi değil çocuklarımız.”

“...ve bu çocuklar sevgiyi, dinlenilmeyi, eğlenmeyi çok istiyorlar.”

“bu çocukların potansiyelinin yüksek olduğunu biliyorsunuz”

“ama bir yandan da onların duygusal özellikleri, ihtiyaçları, dünyaya bakış açıları da çok farklı. Bu konuda da onların görüşlerini anlayabilmek, aynı frekansı yakalayabilmek de ayrı bir boyut.”

“çocuklar o kadar çok soru soruyorlar ki...”

“Her geçen gün değişen bir süreçteyiz, yenilenen bir dünyadayız. Böyle olunca çocuklar bizden 3-5 adım önde gidiyorlar zaten her konuda.”

“... İlk derse girdiğim zaman ne yapacağımı kesinlikle ben de bilmiyordum. Girdim derse, bir şaka yaptım çocuklarla, hocam şakadan bahsettiği için o sahne aklıma geldi, çocuklar şakama güldüler. Daha önceki sınıflarda fazla şaka yapmıyordum öğrenciler ve öğretmenler şakalarımı fazla gülüyorlardı. Şaşırdım, şakama güldüler, biraz ilerledi bir daha deneyeyim dedim farklı bir şaka yaptım çocuklar bir daha güldüler.”

“Yani bu Metaverse kelimesi yani Bitcoin mesela. Bizim öğrencilerimiz bunlarla bile ilgileniyorlar.”

“... yani hiçbir şeyi yazmak istemiyorlar. BİLSEM e şöyle bir durumda geliyor öğrencilerimiz yani şu anki gözlemlerimiz: Okuldaki her şeyi bırakıp sanki gezmeye, eğlenmeye, eğlenerek öğreniyorlar BİLSEM de bunu kabul ediyorum fakat yani kesinlikle ve kesinlikle çocuklar herhangi bir sorumluluk almak istemiyorlar. Biz gelelim fakat yazmayalım, orada etkinlikler yapalım. Kalem kağıt dahi getirmek istemiyorlar şu süreçte. Ya burası BİLSEM ne kalemi ne kağıdı diyen çocuk sayısı oldukça fazla.”

“.... sınav ve not kaygısı olmaması öğrencilerde, bu kaygı olmadan sadece öğrenmek adına hazır bulunuyor olmaları bir öğretmen için yani kendi adıma

bulunmaz bir nimet. Çocukta sınav kaygısı yok, not kaygısı yok ve hep istekli hep almaya istekli. Özellikle kendi dersim için çok severek katılıyorlar.”

“... çok hızlı kavramaları. Bazen onların dilinden konuşuyorsanız sizin söylemek istediklerinizi çok iyi anlıyorlar ve anında dönütte bulunuyorlar”

“... çok merak ediyorlar yani sorguluyorlar o benim için çok kolayda, ilkokuldan bahsediyorum destek grubunda. Merakları hiç ölmüyor yani hep daha zoru daha zoru, Ama benim en çok zorlandığım konu ise normalde sınıflarda bir iki lider olur. Burada hepsi lider. Sosyal anlamda bir çatışma yaşıyoruz, birbirlerinin liderliklerini kabul etmiyorlar, bir uyumsuzluk var. Farklı etkinliklerde diğerlerini lider yapmaya çalışıyorum ama benim kendi adıma en zorlandığım konu buydu. Çoğunda liderlik özelliği olduğu için hani sınıflarında da böyle bir baskınlık olduğu için bazıları, birkaç tane öğrencim hiç konuşmuyor onlar kendilerini baskılamışlar ama çoğu lider, bu da bir çatışmaya sebep oluyor ister istemez.”

“.... birden böyle gerçekten anlama kavrama hızlı öğrenme düzeyleri çok yüksek olan öğrencilerle çalışmaya başlayınca, bir de etkinliklerle yani o tarz teknolojiyi kullandığın zaman yani çocuğun ister istemez bu kuşak teknoloji kuşağı. Onları cezbediyor çok daha güzel etkinlikler ortaya çıkıyor ve mutlaka ben etkinliklere teknolojiyi bir şekilde sokuyorum işin içine, yani orada olmasa bile bir yerden giriyoruz teknolojiden ve çok daha şey oluyor yani sen de kendini geliştirmiş oluyorsun öncesinde bir hazırlığın oluyor, böyle teknolojik anlamda çocuklara yetebilmek onları da mutlu ediyor beni de mutlu ediyor açıkçası”

“Ciddi davranış bozukluğu olan öğrenciler var.”

DUYGULAR TEMASINDA öğretmenler belirsizlik, kaygı, sorumluluk ve yetersizlik gibi duyguları ifade ettiler.

“Belirsizlik” katılımcıların en çok ifade ettiği duygulardan bir tanesidir. Buna ilişkin katılımcıların ifadelerinden örnekler aşağıda yer almaktadır.

“Sınırlarımızın çok belli olmamasından dolayı, ilk başta çok bocaladığım için problem olarak hissettim yani dedim ki biz ne yapacağız, bu çocuklarla ne çalışacağız, biraz daha bize yol gösterilmeli diye düşünüyordum. Ama sonra biraz daha bu alanda ilerleyince öğrenciyi tanıdıkça, BİLSEM’in sistemini öğrendikçe özgürlüğü bir avantaj olarak hissetmeye başladım ve şu an da benim yaptığım çalışmalar biraz daha bir netlik kazandı.”

“Sanki BİLSEM’e geçtiğimizde öğretmenliğe yeni atanmış gibi olduk aslında.”

“Bilim ve Sanat Merkezine geldiğim zaman sudan çıkmış balık gibi olduk, çünkü hiçbir şey bilmiyoruz, teori dersini anlatabiliyorum ama pratik dediğimiz zaman hiçbir şey bilmiyoruz”

“İlk derse girdiğim zaman ne yapacağımı kesinlikle ben de bilmiyordum”

“İlk aşaması özellikle kabus gibiydi, çünkü üstün yetenekli nedir bilmiyordum, hakim değildim. Oryantasyon haftası hatta BİLSEM deki öğretmenlerle konuştuk, yani ne kadar bilinmezdi bizim için ve ne kadar zordu uyum haftası etkinlikleri planlamak. Çok tedirgindim yani inanılmaz tedirgindim ama şu anda çok keyif veriyor.”

“Kaygı” katılımcıların ifade ettiği duygulardan bir diğeridir. Buna ilişkin katılımcıların ifadelerinden örnekler aşağıda yer almaktadır.

“... ben de açıkçası ilk başlarda çok endişeliydim.”

“bir de ara dönemde biz başladığımız için oryantasyon gibi herhangi bir şeyde görmedik biz açıkçası yani tamamen sudan çıkmış balık hesabı Bilim ve Sanatların içinde bulunmak durumunda kaldık. Böyle olunca da ister istemez bir endişem oldu.”

“İlk geldiğimde ilkokul düzeyinde destek gruplarına giriyordum. Farklı bir tecrübe oldu, nasıl davranma bir sınıf öğretmeni gibi nasıl yaklaşacağınızı bilememek kaygılarını yaşadım”

Katılımcılar özel yeteneklilerin eğitiminde kendilerini **“sorumlu”** hissettiklerini ifade etmiştir. Buna ilişkin bazı ifadeler aşağıda yer almaktadır.

“Ne yapacağımı, ne çalışacağımı, yani bu çocukların potansiyelinin yüksek olduğunu biliyorsunuz ve o nu maksimuma çıkarmak istiyorsunuz, gerçekleştirmek istiyorsunuz”

““gifted” dediğimiz bu yetenekli öğrencilerle çalışmaların zevkli tarafı kadar sorumluluğu da var. Ben son birkaç yıldır bu sorumluluğu ciddi anlamda hisseden birisiyim.”

“çünkü bizler de yaşayarak deneyimleyerek güzel şeyler öğrendik ama o süreçte çocuklarımız bir dönem boyunca bize geliyorlar BYF gruplarında, yani onlara da yazık olmaması gerekiyor. Yani onların da kaliteli güzel etkinlikler yapması gerektiğini düşünüyorum ben”

Katılımcıların dile getirdiği bir diğer duygu **“yetersizlik”** duygusu idi. Örnek olarak aşağıdaki cümleler verilebilir.

“ilk gittiğimde gerçekten potansiyeli yüksek olan çocuklarla karşılaştığımı fark ettim ve bu konuda kendimi çok yetersiz hissettim, çünkü o alanın farklı bir alan olduğunu hissettim.”

“ben o konuda bir yetersizlik hissettim o zaman ve ayrıca yerleşik bir müfredatımızın olmaması, keskin sınırlı materyallerimizin, ders programlarımızın olmaması beni biraz boşluğa düşürmüştü.”

“Yani nasıl olacak, nasıl olacak, nasıl olacak bir çok soru vardı kafamda. Hani yapabilecek miyim? Çocuklara yetebilecek miyim? Sonra geçtikten sonra evet alan farklı, üstün yeteneklilerle çalışmak farklı bir durum.”

“sınıf öğretmeni olarak ben kendimi çok yetersiz hissediyorum yani benim astrofizik öğrenmem gerekiyor, kimya öğrenmem gerekiyor, biyoloji öğrenmem, solucanların nerede yaşadığını, hangi zamanda çıkacağını, toprağın ne kadar derinliğinde olduğunu, yani ciddi ciddi ben ders çalışıyorum ve çok farklı konulara çalışıyorum çok yetersiz hissediyorum bu konuda. Her şeyde çok uzman olmak gerekiyor çünkü destek sınıfında her alan var biliyorsunuz. Yani bir matematikçi gibi belki de bir lise matematikçisi kadar matematiğe hakim olmam gerekecek ilerleyen zamanda ikinci dönem özellikle. Veya bir fizikçi kadar fizik biliyor olmam gerekecek belki de. Çünkü o çocukları eğitebilmem için öğrenmem gerekiyor. Mesela bu hafta biz düzgün 12 yüz yaptık. 12 yüz! Ben 12 yüzü ilk defa duydum, veya gök haritası çıkarma etkinliği var, “gün beri, gün öte” bilmiyordum ben bunların hiçbirini. Yani her hafta ben böyle bir üniversite dersine hazırlanıyormuş veya lise de ders anlatacakmış gibi ders çalışıyorum. Yetersizliğin dibini yaşıyorum yani şu anda herhalde. Her konuda yetersiz hissediyorum kendimi.”

MEVCUT DURUM TEMASINDA katılımcılar BİLSEM'lerde sistemsel olarak tespit edilen eksiklikler, malzeme/materyal eksiklikleri ve önerilerini sundular.

Katılımcılar BİLSEM’de yaşadıkları ya da gözlemledikleri **“Sistemsel sıkıntılardan”** bahsettiler. Okul sonrası öğrencilerin yorgun olmasından sorunlar dile getirildi. Örnekler aşağıda yer almaktadır.

“şimdi çocuklar kendi okullarına gidiyorlar, özel okula giden baya öğrencimiz var, özel okuldan 16:30 gibi çıkıp koşturarak bizim Bilim ve Sanat Merkezine geliyorlar. Ben genel olarak çocukların tamam kişilik özellikleri, fizyolojik olarak çocuk aç geliyor, yani bu özellikleri de göz ardı etmemek gerekir diye düşünüyorum. Çocuğun hani yapısal anlamda kesinlikle değişmesi, yani nasıl ifade edebileceğimi bilmiyorum ama Bilim ve Sanat Merkezlerinin şu bulunduğu moddan acilen çıkması gerektiği kanısındayım. İlk okul öğrencileri için, çocuk aç geliyor yani yemeğini yemeden hemen apar topa servis alıyor okula getiriyor Bilim ve Sanat Merkezine. Çocuk orada 5 ders saati bizimle beraber. Orada bir abur cubur yeme derdine düşüyor tabi tenefüs aralarında, sonra eve gidiyor. Yani ben beslenme konusunda şu an bulunduğumuz durumun aslında çok ciddi bir konu olduğunu düşünüyorum. Bilim ve Sanat Merkezine gelen öğrencilerin, acilen bunun bir çözüme ulaşması gerektiği kanısındayım....Çok yorgun geliyorlar birde. Üstüne üstlük ilk okul çocuğu için yani o yaş aralığı için ben hiç uygun bulmuyorum. Yani özel okulda olanlar 7-8 saat ders yapıp gelip bizim okulda da bir 5 saat, benim mantığım almıyor.”

“... BİLSEM in ikinci okul niteliğinde olması hem velilerde hem öğrencide bir tık daha olumsuz dönütler oluşturuyor bizde. Örneğim sınav zamanlarında çok

merakla çok ilgiyle, istekle okula gelen öğrencilerimizi sınav dönemlerinde veliler göndermek istemiyorlar. Otursun sınava çalışsın, o haftalar 5 kişilik gruplar 2 kişiye düşüyor yani sayılar azalıyor...”

Katılımcılar çeşitli alanlarda “**malzeme kısıtlılığından**” bahsettiler. Örnekler aşağıda yer almaktadır.

“..., şu anda bizim en büyük sorunlarımızdan bir tanesi ilk geldiğimiz zamanlarda laboratuardı. Ekipman dediğimiz zaman hiçbir Bilim ve Sanat Merkezinde bütçe yok, atölyeleri yok, onu söyleyeyim. Hani bir mekatronik, şu anda gündemde olan sistem atölyeleri yok. Önceden kullanılan, liselerden almış olduğumuz ya da fen bilim guruplarından almış olduğumuz laboratuvar malzemeleri ise bizim yapacağımız olan etkinliklere yetersiz kalıyor.”

“...örneğin fizik atölyesi yapmaya kalktığım zaman, çocuklara modern fizik anlatmaya kalktığım zaman, uygun alet edevatım yok”

“... Elimizde şey yok, adamlar bize bir çerçeve program veriyorlar ama bu çerçeve programı uygulayacağımız alet, edevat, yok. Alet edevatı kullandık, öğreneğin çocuklara diyorsunuz ki hadi çocuklar bir tane motora lehim yapalım. Tamam da arkadaşım 15 tane çocuk geliyor, 15 tane motor demektir bu. 15 tane motora 15 tane lehim makinesi demektir. Şimdi ben çocuklara ilk başlarda şey yaptırıyordum hani birisi yapsın diğeri bitsin, öbürü yapsın diğeri bitsin öbürüsü yapsın... dediğimiz zaman, bu sefer ise birinin yaptığına diğerinin gelmesi 15 dakika sürüyor.”

Katılımcılar çeşitli “**öneriler**” ortaya koydular. BİLSEM’lerin yerine okullarda özel yeteneklilerin desteklenmesine yönelik öneriler dikkat çekmektedir. Örnekler aşağıda yer almaktadır.

“Ben Bilim ve Sanat Merkezlerinin açıkçası destek eğitim türünden çıkarılmasını ve zorunlu okullar nasıl ilkokul ortaokul vs. var ayrı bir okul olarak öğrencilerin sadece kendi okullarından sonra arta kalan zamanlarında böyle bir etkinlikleri geçirdiği bir alan değil, gerçekten onların özelliklerine yönelik bir okul olmasını isterdim”

“... eğitim kurumlarının örgütsel yapısının değişmesini ve bu çocuklara özel bir şekilde yeniden yapılandırılması gerektiğini düşünüyorum.”

“belki destek odası şeklinde Bilim ve Sanat Merkezi müfredatı verilse onlara okullarının içinde kaynaştırılsa. Hafta sonları atölyeler merkezlere alınabilir hani farklı bir çalışma tarzı getirilmeli diye düşünüyorum. Çünkü o okulda gördükleri matematik dersleri onlar için gerçekten zaman kaybı bu çocuklar için.”

“Tabi ki tüm disiplinler benim için çok önemli, tüm disiplinlerin içeride olması lazım ama her şeyden önce beceri sınıflarının olmasını isterdim. Öğrencilerin kendi bulaşıklarını kendilerinin yıkayabilmesini, bir salata yapabilmesini, ayakkabı bağlarını kendi bağlayabilmelerini, el yeteneklerini geliştirebilecek veya eğitebilecek bir beceri sınıfının olmasını isterdim.”

İHTİYAÇLAR TEMASINDA katılımcıların çok sayıda alt tema ifade ettiğini görüyoruz. Bu temalar Şekil 4’te sunulmuştur.

Şekil 7

İhtiyaçlara ilişkin ortaya çıkan alt temalar

İHTİYAÇLAR	Uygulama
	Proje tabanlı düşünme
	Aile ile iletişim
	Dünyada özel yeteneklilerin eğitimi
	Bireyselleştirilmiş eğitim programları
	Öğretim yöntemleri
	Disiplinlerarası stratejiler
	Farklılaştırma, zenginleştirme, hızlandırma
	Materyal geliştirme
	Eğitimde oyun kullanımı
	Tanılama
	Teknolojinin kullanımı
	Değerlendirme
	Öğretmen yetkinlikleri
	Üst düzey düşünme becerileri
	Özel yetenekli çocukla/ailelerle iletişim
	Özel yetenekli çocukların özellikleri

Her bir temaya ilişkin örnek ifadelere aşağıda yer verilmiştir.

Proje bazlı düşünme ve proje geliştirme;

“ya da işte özel yeteneklilerin dersine girecek öğretmenler proje hazırlama eğitimi mutlaka almalı.”

“Benim de gözlemlediğim kadarıyla, bizim çıktımız, bizim göstergemiz proje oluyor. Yani şu kadar BİLSEM den bu kadar proje yazdık, bu kadar proje aktardık geçirdik falan. Yani bizden istenilen son durum, amaç proje. Fakat etkinlikten projeye adlı bir eğitim olmasını isterdim ben. Bizler etkinlikler yapıyoruz fakat etkinlikleri projeye dönüştürmede çok büyük sıkıntılar yaşıyoruz. .... Ben isterim ki öğrenciler çok basit anlamda proje yapabilsin ve bunun tadını alabilsinler, ödül alsınlar ve proje odaklı çalışmaya alışsınlar. Çocuklar geliyor, etkinlik yapıyor, projeye ise katılıyorlar, belki de haberleri bile yok çoğunun ve son buluyor. Yani bizim öğrencilerimizin nihai hedefi proje yazmak olmalı, bir şey üretebilmek olmalı. Bilimsel süreci yaşayabilmeli bence fakat yaşayamıyorlar çünkü çok karışık. Anlayamıyorlar,

anlamlandıramıyorlar. Ben isterdim ki öğretmenlerin öğrenciye projeyi aktarabilecekleri bir eğitim olsun en basit haliyle”

Ailelerle iletişim;

Aynı zamanda biraz velilerin bakış açısı ile de sıkıntılar olduğunu düşünüyorum. Bazı velilerimiz BİLSEM’i kazanan öğrencinin her alanda üstün olabileceğini düşünüyorlar, zannediyorlar, çocuklarına karşı bakış açıları birden değişiyor o sınavı kazandıktan sonra. Beklentileri çok fazla oluyor. Yani sizin onlarla ilişkiniz çok hassas bir noktada, bu anlamda da zorluk yaşadım çünkü veliler çok fazla bilinçli. Gerçekten bazıları hakkını veriyor ama bazıları fazla bilinçli olup her şeye müdahale etme hakkını olduğunu düşünüyor. O kısımda bir zorluk yaşadığımı söyleyebilirim.”

“Şöyle ki açıkçası velinin çocuklarla alakalı çok büyük iletişim sıkıntıları yaşamasak da velilerin tutumları ile sorun yaşıyoruz mesela. Şu an kendi velilerimiz açısından söyleyeyim, böyle bir altın yumurtlayan kaz bulmuş gibiler. Çocuklardan çok ciddi olarak şeyler: bunlar çok müthiş çocuklar, böyle bir algıları var. Yani güzel bir şey bununla alakalı bir şey demiyorum ama veli mesela okuldaki başarısızlığını BİLSEMe getirip direk şey yapabiliyor, neden BİLSEM e geldikten sonra böyle oldu gibi suçlayıcı olabiliyor. Ya da okuldaki derslerde şu şu etkinlikler yapılıyor BİLSEM de de şöyle yapılsın gibisinden taleplerde bulunuyor. Böyle yaparken de tabi çocuğunun her zaman her şartta en iyisi olduğunu düşünüyor. Hani biraz günümüz velisi gibi ama bizdekiler biraz daha şey, hani böyle yıldız futbolcu çocuğunuz vardır ve bundan çok ciddi şöhret ve kazançları olacakmış gibi, veli o şekil öğrenciye yapıyor. Tabi bunu yapmayan veliler de var onları şey yapmıyorum. Tabi bu velilerle iletişim kurduğunuz noktada ya dediklerini kabul etmek zorundasınız ya da kabul etmediğiniz taktirde direk tartışmaya başlıyorsunuz ya da bir çatışma ortamı çıkıyor. İkna edemiyorsunuz çocukların durumu ile alakalı burada yapılan çalışmaları onlara aktaramıyorsunuz vesaire. Buna benzer şeyler yaşanıyor aslında hani öğretmen-veli ya da okul-veli ve çocuk iletişiminin ben olması gerektiğini düşünüyorum”

Başka ülkelerde Özel Yeteneklilerin eğitimi;

“Özellikle dünyada ne olup ne bitiyor yani Finlandiya nasıl yapıyor, Rusya nasıl yapıyor, bunlarla ilgili Çin’de ve Japonya’da ne gibi çalışmalar var bunları önemsiyorum”

“Dünyada bu işte başarılı olanların neler yaptığını çok merak ediyoruz akademik olarak.”

Bireyselleştirilmiş eğitim programları;

“Benim en çok zorlandığım aynı sınıfta çok farklı seviyelerde dil becerilerine sahip öğrencilerin bir arada olmasıydı. Benim diğer branştan arkadaşlarım da

var burada, onların da aynı zamanda yaşadığı sıkıntılardan birisi biliyorum. Çünkü hem devlet okulundan hem özel okuldan gelen öğrenciler aynı sınıfta olabiliyor, aynı grupta olabiliyor ve bunların kendi okullarındaki programlardan dolayı dil becerileri çok farklılık gösteriyor ve ben bu konuda çok problem yaşadım. Bazı etkinlikleri mesela çok iyi çocuklarla daha doğrusu dil becerileri iyi çocuklarla yürütürken, onlarla iyi oluyor ama diğerlerinin sıkıldığını fark ediyorum”

“... eklemek istediğim bireyselleştirilmiş etkinlikler diyoruz ama onların daha da bireyselleştirilmesi gerekiyor. Yani 5 kişilik bir grup oluyor mesela derse giriyorum, o 5 kişinin de her birinin ayrı özellikleri oluyor kendi içinde. Açıkçası bir etkinlik bazen herkesin farklı yönüne dokunuyor.”

Ders işleme yöntemleri;

“çocuklar daha çok teknik ve yöntemden yani daha çok testtir o dur bu dur değil, farklı bir deneyime sahip olabilmek için Bilim ve Sanat Merkezlerine gelip, orada kendilerinin gerçekten keşfedebilecekleri ortamlarda ders alabilmek istiyorlar. Yani öğrenci merkezli, daha sunuş yöntemi ile değil de, buluş yöntemi ile, yaparak yaşayarak öğrenme temelli, öğrenci merkezli bir eğitim almak istiyorlar.”

Disiplinlerarası yöntemler;

“Çünkü branşım adına yine konuşacak olursam çok zor bir eser çalmayı ya da söylemeyi uç düzeyde olabilecek bir müzik aleti tasarlamayı söylediği zaman, yapılamayacak bir şey değil ama, işin içine mekanik giriyor, elektronik giriyor, bilişim giriyor, bunların hepsine nasıl yetişeceğim, hepsini bir arada toplamam gerekiyor, öğretmenlerden veya diğer farklı alanlardan destek almam gerektiğinde beni zorlayan, kendi adıma söyleyeyim zorlayan kısmı bu oluyor.”

Farklı uygulamalar (zenginleştirme, hızlandırma ve farklılaştırma);

“Benim yaşadığım en büyük zorluk, bu çocuklarla ilgili göreve başladığımda hiçbir eğitim almamış olmamdı. Çünkü lisansta bize farklılaştırma ile ilgili herhangi bir eğitim verilmemişti, yine üstünler ile ilgili de herhangi bir eğitim verilmemişti. Başladığımda yaklaşık 10 yıldır öğretemdim ve elimde yeni bir öğrenci grubu yeni bir çerçeveye program vardı”

“Öncelikle alana özgü farklılaştırma eğitimi mutlaka olmalı. Farklılaştırma daha böyle spesifik şekilde, içerik farklılaştırma, süreç farklılaştırma, ürün farklılaştırma, öğrenme ortamının farklılaştırılması her BİLSEM öğretmenininde tüm öğretmenlerimizin öğrenmesi gereken bilgiler”

“Aslında bizlerin farklılaştırılmış ya da zenginleştirilmiş program kullanması gerekiyor ama verilen program bile şu an müzik alanında geliştirilmiş bir programımız var, Bu programı bile yine kendimiz kullanırken daha da fazlasını ya da öğrencinin ihtiyacına göre daha da zenginleştirilmiş hale getirmemiz gerekiyor. Ben o süreçte kendi programımı oluşturdum”

Gelişimsel özellikler;

“Çocuklar çok istekli, aileler çok istekli ama ergenliğinde vermiş olduğu o özellikler sebebiyle çocuk işte liseye başladığında bir devamsızlık problemi, bir isteksizlik böyle bir motivasyon düşüklüğü yaşayabiliyoruz. Burada işte bizim devreye yani bizim yaklaşımımız onlara karşı tutumumuz çok önemli oluyor. O kısımda bence biraz ihtiyacımız var özellikle o gelişim döneminde, ergenlik döneminde çocukların ihtiyaçlarına nasıl cevap verebiliriz çünkü onlar farklı çocuklar. Bu anlamda da ben desteğe ihtiyacımız olabileceğini düşünüyorum.”

Materyal hazırlama ve etkinlik tasarlama

“ihtiyacım olan en büyük şey daha fazla materyal, uygulamalı materyal”

“Bu dengeyi ayarlamak onların seviyelerini ortalama bir şekilde götürebilecek bazılarını sıkmadan, bazılarını yormadan etkinlik tasarlamak, planlamak beni çok zorladı”

“Çocuklar da sınırlama istemiyorlar, bu da çok önemli bir şey yani ben o çocuğu sınırlamak istemiyorum, kendisi de “beni sınırlama” diyor. Hisleriyle yaptıklarıyla bunu ortaya koyuyor. Düşünsel becerilerini geliştirici, hayal güçlerini aktive edici, yaratıcılıklarını ön plana çıkarıcı alternatifini düşünmeyi geliştirici etkinlikler bu çocuklarda çok etkin oluyor.”

Oyunun eğitimde kullanımı;

“... En özgür oldukları alanlar oyun. Yani gözlemlediğim kadarıyla etkinlikleri oyunla birleştirdiğimde aldığım verimi hiçbir zaman alamıyorum. Yani derste özellikle kimlikler, milli eğitim bazı etkinlik örnekleri falan gönderiyor ama, çocuklar özellikle oyunlarla birlikte öğrendiklerinde bir bakıyorum ertesi hafta -hocam yine oyun oynayarak öğrenelim, hocam bize şu oyunu öğretin- Oyunun içeriği tamamen ders ama çocuk o kadar eğleniyor, o kadar vakit güzel geçiyor ki ders teneffüsü de ekliyoruz bazen ona, bu şekilde geçiyor.”

Tanımlama;

“Yani üstün yetenekli öğrenci nedir tanısı nasıl konulur, ihtiyaçları nelerdir, bunların belirli seviyeleri var mı? Yani ben kendi adıma söylüyorum ama birçok arkadaşımızın da yeterli olduğunu düşünmüyorum”

Teknoloji kullanımı;

“teknolojiyi entegre edebilecek bir eğitim olabilir. Branşlar olarak da düşünülebilir bu, genel branşlar anlamında da düşünülebilir, ama teknolojinin derslerimize entegrasyonu ile ilgili bir eğitim olabilir diye düşünüyorum.”

Ölçme değerlendirme;

“Ölçme değerlendirmeyi de söylemedik sanırım, ölçme ve değerlendirmenin faklılaştırılmasıyla ilgili bu ite ön değerlendirme süreç değerlendirme ürün değerlendirme konusunda da buna çok ihtiyaç duyuyoruz BİLSEM derslerinde. Bu konuda öğretmenin de ders ölçme değerlendirme ölçme araçları hazırlaması gerekiyor. Bu konuda da eğitim almaları bence gerekiyor yani bilmeyen öğretmenlerin.”

Öğretmen özellikleri;

“Bana göre bütün bu sorunların başında öğretmenlerin yetersizliği, öğretmenlerin kendilerini geliştirmemesi, istediğiniz kadar her şeyi bilmek zorunda değilsiniz bir öğretmen olarak ama öğrenciye yol gösterecek bir düşünce dünyanın olması gerekiyor, yani burada her şeyi bilmek zorunda değilsiniz ancak öğrenciye yol gösterecek bir hedefiniz bir amacınız bir düşünceniz yoksa öğrenci de sizi bundan sonraki süreçte tercih etmiyor. Hocam bir kere yenilikleri kesinlikle takip etmek gerekiyor”

Üst düzey düşünme becerileri;

“Çocuklar da sınırlama istemiyorlar, bu da çok önemli bir şey yani ben o çocuğu sınırlamak istemiyorum, kendisi de “beni sınırlama” diyor. Hisleriyle yaptıklarıyla bunu ortaya koyuyor. Düşünsel becerilerini geliştirici, hayal güçlerini aktivite edici, yaratıcılıklarını ön plana çıkarıcı alternatif düşünmeyi geliştirici etkinlikler bu çocuklarda çok etkin oluyor.”

“Onun dışında 21.yy becerilerinin bütün başlıkları eğitim olarak verilebilir ama en önemlileri yaratıcılık, eleştirel, düşünme, problem çözme, liderlik, girişimcilik.”

Özel yetenekli çocukla iletişim;

“Ben iletişim becerileri, özel yetenekli çocuklarla iletişim kurma becerilerine yönelik eğitim almak isterdim yani bu konuda zorlanıyoruz. İletişim kurmada, onları anlamada. Yani biz zorlanıyoruz ben aslında ailelerini de merak ediyorum. Aileler bu konuda ne yapıyor nasıl iletişim kuruyor çocuklarıyla. Hem bizlere yönelik hem ailelerine yönelik bence iletişim becerilerine dönük eğitimler olabilir yani çocukları anlamak adına söylüyorum bunu. Bazen tıkanıtığımız noktalar oluyor bu konuda.”

Özel yetenekli çocukların özellikleri;

“Tabi ki en temel ihtiyacımız hava gibi su gibi özel yetenekli öğrencilerin özelliklerini bilmek.”

“Üstün yetenekli öğrenci nedir? Yani biz bunu çocuğumuz aslında bilmiyoruz. Yani üstün yetenekli öğrenci nedir tanısı nasıl konulur, ihtiyaçları nelerdir, bunların belirli seviyeleri var mı? Yani ben kendi adıma söylüyorum ama birçok arkadaşımızın da yeterli olduğunu düşünmüyorum. Sonunda hepimiz

çoğunluk normal okullardan geliyoruz. Üstün yetenekli çocuk nedir gerçekten süreç içerisinde öğreniyor muyuz? Yani tabi ki bir şeyler oluyor ama bununla ilgili eğitime ihtiyacımız var birincisi. Çocukların ihtiyaçlarını biliyor olmamız lazım...”

NİCEL ÇALIŞMA

Örneklem

Nicel verilerin toplanmasında Türkiye genelinde BİLSEM öğretmenlerine resmi sosyal medya hesapları ve resmi yazılar aracılığıyla duyurular yapılarak ulaşıldı. Çalışmanın bu aşamasında toplam 232 katılımcı gönüllü oldu. Katılımcıların özelliklerine ilişkin bilgiler Tablo 2’de sunuldu.

Tablo 2

Nicel çalışmaya ait katılımcıların demografik özellikleri

	<i>n (%)</i>
Cinsiyet	
Erkek	110 (47.41%)
Kadın	122 (52.59%)
Eğitim düzeyi	
Lisans	108 (46.55%)
Yüksek lisans	112 (48.28%)
Doktora	12 (5.17%)
Özel yeteneklilerin eğitimi alanında alınan eğitim	
Eğitim almayan	144 (62.07%)
Eğitim alan	88 (37.93%)
Ortalama yaş	41.18 (SS=5.49)
Öğretmenlikte kıdem (yıl)	17.14 (SS=5.54)
Özel yeteneklilerin eğitiminde kıdem (yıl)	4.56 (SS=3.58)

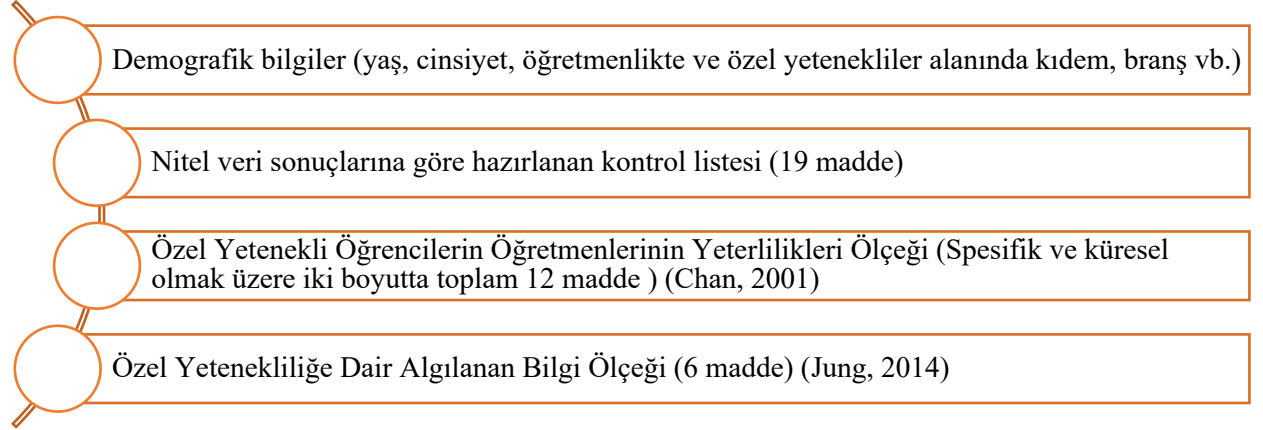
Verilerin toplanması

Analiz için nicel verilerin toplanmasında, demografik bilgiler, odak grup görüşmesinde ortaya çıkan temalardan oluşan bir kontrol listesi, Özel Yetenekli Öğrencilerin

Öğretmenlerinin Yeterlilikleri Ölçeği (Chan, 2001) ve Özel Yetenekliliğe Dair Algılanan Bilgi Ölçeği (Jung, 2014) kullanıldı (Şekil 4).

Şekil 4

Nitel analizlerde kullanılan ölçekler

Bulgular

İlk olarak odak grup görüşmeleri sonucu ortaya çıkan ihtiyaçlardan oluşan bir kontrol listesi oluşturuldu. Öğretmenlere bu konularda ne düzeyde bilgi sahibi oldukları 5’li Likert tipi ölçekte (1 bilgi sahibi değilim, 5 tamamen bilgi sahibiyim) derecelendirmeleri istendi. Buna ilişkin ortalamalar Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3

Öğretmenlerin özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde ihtiyaçları

İhtiyaçlar	Ortalama (SS)
1. Proje tabanlı düşünme/proje geliştirme	4.15 (0.88)
2. Özel yetenekli çocukların aileleri ile iletişim	4.15 (0.89)
3. Dünyada özel yeteneklilerin eğitimi	3.08 (1.23)
4. Bireyselleştirilmiş eğitim programları	3.82 (0.99)
5. Öğretim yöntemleri	4.04 (0.80)
6. Özel yeteneklilerin eğitiminde didiplinlerarası stratejiler	3.98 (0.83)

7. Farklılaştırma, zenginleştirme, hızlandırma	4.04 (0.86)
8. Materyal geliştirme ve aktivite tasarlama	4.08 (0.87)
9. Özel yeteneklilerin eğitiminde oyun kullanımı	3.95 (0.97)
10. Tanılama	3.79 (1.07)
11. Teknoloji kullanımı	4.04 (0.91)
12. Özel yeteneklilerin eğitiminde değerlendirme yöntemleri	3.62 (0.99)
13. Özel yeteneklilerin eğitiminde öğretmen yetkinlikleri	4.17 (0.82)
14. Üst düzey düşünme becerileri öğretimi	4.07 (0.83)
15. Özel yetenekli çocuklarla iletişim	4.33 (0.78)
16. Özel yetenekli çocukların özellikleri	4.13 (0.76)

Dünyada özel yetenekliler eğitimi, Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı hazırlama, özel yetenekliler eğitiminde oyunlaştırma, özel yetenekliler öğrencilerin belirlenmesi ve özel yetenekliler eğitiminde farklı değerlendirme stratejilerinin öğretmenler tarafından daha az bilindiği bulunmuştur. Öte yandan, öğretmenler özel yetenekliler /aileleri ile iletişim, özel yetenekliler eğitiminde öğretmen yeterlikleri, proje tabanlı düşünme ve proje geliştirme konularında görece bilgili olduklarını belirtmişlerdir.

İkinci olarak Özel Yetenekli Öğrencilerin Öğretmenlerinin Yeterlilikleri Ölçeğine (Chan, 2001) ilişkin betimsel istatistikler Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4

Özel yeteneklilerin eğitiminde öğretmenlerin yetkinliklerine ilişkin ortalama ve standart sapma değerleri

Öğretmen yetkinlikleri	M (SD)
Spesifik beceriler	3.91(0.71)
1. Özel yetenekli öğrencilerin doğası ve ihtiyaçları hakkında bilgi sahibiyim.	4.12 (0.83)
2. Özel yetenekli öğrencileri belirleyebilirim.	3.68 (0.99)

3. Özel yetenekli öğrenciler ile kullanılacak yöntemler ve materyaller geliştirebilirim.	3.91 (0.86)
4. Yaratıcılık ve problem çözme de dahil olmak üzere üst düzey düşünme becerilerini öğretmede yetenekliyim.	3.96 (0.82)
5. Soru sorma (sorgulama) tekniklerinde ustayım.	3.83 (0.86)
6. Bireyselleştirilmiş öğrenme ve öğretmeyi yönlendirebilirim.	3.95 (.89)
Küresel stratejiler	3.93 (0.70)
1. Bağımsız araştırma yapılmasını kolaylaştırma (/destekleme) konusunda yeterliyim.	3.97 (0.86)
2. Özel yetenekli gençlere danışmanlık yapma konusunda yeterliyim.	4.01 (0.90)
3. Grup süreçlerinde ve gruplara öğretmede yeterliyim.	4.09 (0.79)
4. Kariyer eğitimi ve mesleki seçenekler sunabilirim.	3.68 (0.87)
5. Özel yeteneklilerin eğitimi felsefesi ve yöntemleri ile ilgili diğer öğretmenler için hizmet içi eğitimleri yürütebilirim.	3.39 (1.10)
6. Gençleri başarıya ulaşılmaya yönlendirebilirim.	4.08 (0.81)

Bulgular incelendiğinde spesifik beceriler açısından, öğretmenler kendilerini özel yetenekli öğrencilerin doğası ve ihtiyaçları konusunda daha yetkin olarak algıladıkça, tanılama süreçlerinde daha az yeterli olduklarını bildirmişlerdir. Küresel stratejiler açısından, kendilerini grup süreçlerinde/öğretme gruplarında yetenekli olarak algıladıkça ve gençleri başarıya yönlendirebiliyor. Özel yeteneklilerin felsefe ve yöntemleriyle ilgili olarak diğer öğretmenler için hizmet içi yürütmede daha az yetkindiler.

Son olarak öğretmenlerin özel yetenekliler alanında bilgi düzeylerini ölçen Özel Yetenekliliğe Dair Algılanan Bilgi Ölçeğine (Jung, 2014) ilişkin bulgular Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5

Özel Yetenekliliğe Dair Algılanan Bilgi Ölçeğine ilişkin ortalama ve standart sapma değerleri

Algılanan bilgi	M (SD)
-----------------	--------

1. Arkadaş çevremde özel yeteneklilik konusunda “uzmanlardan” biriyim.	5.12 (1.37)
2.Özel yetenekli öğrencilerin ihtiyaçlarını anlıyorum.	5.69 (1.13)
3. Özel yeteneklilik hakkında oldukça fazla şey biliyorum.	5.17 (1.23)
4. Özel yetenekliler için tasarlanmış programların bazı amaç ve hedeflerine aşınayım.	5.43 (1.18)
5. Özel yetenekli öğrencilere uygun sınıf etkinlikleri hakkında bilgim var.	5.54 (1.15)
6. Özel yetenekli insanları nasıl tanımlayacağım konusunda oldukça fazla fikrim var.	5.04 (1.39)
Toplam	5.33 (1.08)

Bulgulara göre öğretmenlerin özel yetenekli öğrencilerin ihtiyaçlarını anlama konusunda en çok bilgili olduklarını, özel yetenekli öğrencilerin belirlenme süreci konusunda ise en az bilgili oldukları görülmektedir.

SONUÇ

Bu ihtiyaç analizi, özel yetenekliler eğitiminde görev yapan öğretmenlerin ihtiyaçlarını, yeterliliklerini ve algılanan bilgi düzeylerini ortaya çıkarmayı amaçlamıştır.

Nitel veriler, özel yetenekliler eğitiminde çalışmanın öğretmen açısından bir dizi olumlu (sorumluluk) ve olumsuz duygu (belirsizlik, kaygı ve yetersizlik) ile ilişkili olduğunu desteklemektedir. Öğretmenlerin deneyimleri, özel yetenekliler ile çalışmaya başladıklarında özellikle mesleki yetersizlik yaşadıkları, özel yetenekli öğrencileri gözlemleyerek bunu aşmaya çalıştıkları ve kişisel çözüm yolları arayışı etrafında şekillendi. Özel yetenekliler eğitiminde eksiklikler (hem politika düzenlemeleri hem de somut malzeme eksikliği ile ilgili) hakkında çok sayıda yorum geldiği ve öğretmenlerin çeşitli önerilerde bulunduğu görüldü. Özel yetenekliler eğitiminde öğrenciler ve velilerle iletişim, proje tabanlı öğretim, disiplinlerarası yöntemler, dünyada özel yeteneklilerin eğitimi alanında yapılan çalışmalar, bireyselleştirilmiş eğitim programları, materyal ve etkinlik geliştirme, öğretmen yetkinlikleri, oyunlaştırma, teknoloji kullanımı, zenginleştirme, farklılaştırma ve hızlandırma gibi özel yeteneklilerin eğitiminde kullanılabilecek öğretim stratejileri, özel yetenekli çocukların özellikleri, tanılama ve değerlendirme dahil olmak üzere özel yetenekli öğrencilerle çalışırken uygulamalarında ihtiyaçlarının detaylı bir listesi oluşturuldu.

Çalışmanın nicel kısmı öğretmenlerin nitel kısımda ortaya çıkan ihtiyaçlarını destekledi. Öğretmenlerin özel yetenekliler/aileleri ile iletişim, özel yetenekliler eğitiminde öğretmenlerin yeterlilikleri ve proje tabanlı düşünme ve proje geliştirme gibi bazı konularda diğer konulara (örneğin, dünyada özel yetenekliler eğitimi, hazırlık Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı, özel yetenekliler eğitiminde oyunlaştırma, özel yetenekli öğrencilerin belirlenmesi ve özel yetenekliler eğitiminde farklı değerlendirme stratejileri) oranla daha bilgili oldukları ortaya çıktı. Özel yeteneklilerin eğitimi ve yöntemleri alanında, öğretmenler yetkinlikleri ve bilgileri ile ilgili olarak, özel yetenekli öğrencilerin doğası ve ihtiyaçları, grup süreçleri/öğretim grupları ve gençleri başarıya yönlendirme konularında daha yetkin olduklarını ifade etti. Öte yandan, tanılama süreçlerinde ve bu alanda hizmet içi eğitim vermede daha az yetkin olduklarını ifade etti.

İhtiyaç analizinden elde edilen bulgular uluslararası bir konferansta bildiri olarak sunuldu (Ek 3). Aynı zamanda proje kapsamında düzenlenen öğretmen eğitimlerinin içeriklerinin hazırlanmasında yol gösterici oldu

KAYNAKÇA

- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Chan, D. W. (2001). Characteristics and competencies of teachers of gifted learners: The Hong Kong teacher perspective. *Roeper Review*, 23(4), 197-202.
- Miles, M. B., & Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., & Hyun, H. (2018). Main points. How to design and evaluate research in education (10th ed.). McGraw-Hill Education.
- Huberman, A. M. (1994). Qualitative data analysis: An expanded sourcebook. Sage.
- JASP Team (2022). JASP (Version 0.16.3) [Computer software].
- Jung, J. Y. (2014). Predictors of attitudes to gifted programs/provisions: Evidence from preservice educators. *Gifted Child Quarterly*, 58(4), 247-258. <https://doi.org/10.1177/0016986214547636>
- VERBI Software. (2021). MAXQDA 2022 [computer software]. Berlin, Germany: VERBI Software. Available from maxqda.com.

EKLER

EK1.Odak grup görüşmesi soruları

Bu Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

ODAK GRUP TARTIŞMASINDA YÖNELTİLECEK SORULAR

1. BİLSEM'de çalışmaya başladığınızda neler deneyimlediniz? Nelere ihtiyaç duyduunuz?
2. Üstün yetenekli öğrencilerle çalışırken yaşadığınız zorluklar-kolaylıklar nelerdir?
3. Özel yetenekli öğrencilerle çalışıyor olmak mesleki olarak ne gibi yeni ihtiyaçlar ortaya çıkardı?
4. Üstün yetenekli öğrencilerle çalışan öğretmenlerin ihtiyaçları sizce neler?
5. Üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin neleri öğrenmek istersiniz?
6. BİLSEM'de çalışan öğretmenlere yönelik bir eğitim tasarlayacak olsanız, hangi konu başlıklarına yer vermek isterdiniz? Neden?

EK2. Nicel çalışma veri toplama formu

3.08.2022 16:26

İHTİYAÇ ANALİZİ

İHTİYAÇ ANALİZİ

Değerli Katılımcı,

Bu çalışma Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı "Bütünleştirici Eğitim için Özel Eğitim Hizmetlerinin Kalitesinin Arttırılması Hibe Programı" çerçevesinde Yenimahalle Bilim ve Sanat Merkezinin yürütmekte olduğu "A Chance to Teachers to Unwrap the Packages of the Gifted" IPA projesi kapsamında yapılmaktadır.

Çalışmanın amacı Bilim ve Sanat Merkezi öğretmenlerinin üstün yetenekli öğrencilerin eğitimlerine ilişkin görüşleri ve ihtiyaçlarını belirlemek amacıyla bilimsel veri elde etmektir. Soruların boş bırakılmaması ve vereceğiniz yanıtların içtenliği bizim için büyük önem arz etmektedir.

Bu çalışmaya katılmak tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Çalışmaya katılmama veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmadan çıkma hakkında sahipsiniz. Çalışmayı yanıtlamanız, araştırmaya katılım için onam verdiğiniz biçimde yorumlanacaktır. Size verilen formlardaki soruları yanıtlarken kimsenin baskısı veya telkini altında olmayın. Bu formlardan elde edilecek kişisel bilgiler tamamen gizli tutulacak ve yalnızca araştırma amacı ile kullanılacaktır.

Anketimiz kişisel bilgiler ve üstün yetenekli öğrencilerin eğitimlerine ilişkin ihtiyaçlar olmak üzere 2 bölümden (49 soru) oluşmaktadır. Ölçeği doldurmak ortalama 5-10 dakika sürmektedir.

Sorularınız için Yeliz Çelik'e ipayenimahallebilsem@gmail.com adresinden ulaşabilirsiniz.

Katılımınız için teşekkür ederiz.

---

* Gerekli

1. E-posta *

Kişisel Bilgiler

2. 1-Cinsiyetiniz *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

☐ Kadın

☐ Erkek

3. 2-Yaşınız *

---

4. 3-Eğitiminiz (en son bitirdiğiniz düzey) *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

☐ Lisans

☐ Yüksek Lisans

☐ Doktora

5. 4-Çalıştığınız kurum: *

---

6. 5-Branşınız: *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- ☐ Sınıf öğretmeni
- ☐ Türkçe
- ☐ Edebiyat
- ☐ İngilizce
- ☐ Matematik
- ☐ Fizik
- ☐ Kimya
- ☐ Biyoloji
- ☐ Resim
- ☐ Müzik
- ☐ Tarih
- ☐ Coğrafya
- ☐ Felsefe
- ☐ Bilişim Teknolojileri
- ☐ Teknoloji Tasarım
- ☐ Psikolojik Danışma ve Rehberlik
- ☐ Sosyal Bilgiler
- ☐ Fen Bilgisi
- ☐ Diğer (lütfen belirtiniz)

7. Diğer

---

8. 6-Kurumunuzun Bulunduğu İl: *

---

9. 7-Kaç yıldır öğretmensiniz? *

---

10. 8-Kaç yıldır BİLSEM'de çalışıyorsunuz? *

---

11. 9-BİLSEM'de çalışmaya başladıktan sonra üstün yetenekli öğrencilerin özellikleri ya da eğitimine ilişkin herhangi bir eğitim aldınız mı? *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

☐ Evet

☐ Hayır

ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN EĞİTİMLERİNE İLİŞKİN İHTİYAÇLAR

Aşağıdaki alanlarda bilgi düzeyinizi değerlendiriniz.

12. 1-Üstün yetenekli öğrencilerin özellikleri (sosyal-duygusal, bilişsel ve psikolojik) *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
Bu konuda hiç bilgim yok	☐	☐	☐	☐	☐	Bu konuda yeterli bilgiye sahibim

13. 2-Üstün yeteneklilerin eğitimde farklı uygulamalar (hızlandırma, zenginleştirme, farklılaştırma) *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
Bu konuda hiç bilgim yok	☐	☐	☐	☐	☐	Bu konuda yeterli bilgiye sahibim

14. 3-Üstün yeteneklilerin eğitimde teknolojinin derslerde kullanımı *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
Bu konuda hiç bilgim yok	☐	☐	☐	☐	☐	Bu konuda yeterli bilgiye sahibim

15. 4-Farklı ülkelerde üstün yeteneklilerin eğitimi *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
Bu konuda hiç bilgim yok	☐	☐	☐	☐	☐	Bu konuda yeterli bilgiye sahibim

16. 5-Üst düzey düşünme becerilerinin öğretimi (yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme, problem çözme becerileri vb.) *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
Bu konuda hiç bilgim yok	☐	☐	☐	☐	☐	Bu konuda yeterli bilgiye sahibim

17. 6-Proje bazlı düşünme ve proje geliştirme *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
Bu konuda hiç bilgim yok	☐	☐	☐	☐	☐	Bu konuda yeterli bilgiye sahibim

18. 7-Üstün yetenekli çocuklarla iletişim *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
Bu konuda hiç bilgim yok	☐	☐	☐	☐	☐	Bu konuda yeterli bilgiye sahibim

19. 8-Üstün yetenekli çocukların aileleri ile iletişim *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
Bu konuda hiç bilgim yok	☐	☐	☐	☐	☐	Bu konuda yeterli bilgiye sahibim

20. 9-Bireyselleştirilmiş eğitim programı hazırlama *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
Bu konuda hiç bilgim yok	☐	☐	☐	☐	☐	Bu konuda yeterli bilgiye sahibim

21. 10-Eğitimde disiplinler arası ve disiplinler üstü yöntemler

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
Bu konuda hiç bilgim yok	☐	☐	☐	☐	☐	Bu konuda yeterli bilgiye sahibim

22. 11-Oyunlaştırma *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
Bu konuda hiç bilgim yok	☐	☐	☐	☐	☐	Bu konuda yeterli bilgiye sahibim

23. 12-Üstün yetenekli öğrencilerin tanınması *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
Bu konuda hiç bilgim yok	☐	☐	☐	☐	☐	Bu konuda yeterli bilgiye sahibim

24. 13-Üstün yetenekli çocuklarla çalışan öğretmenlerin sahip olması gereken özellikler *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
Bu konuda hiç bilgim yok	☐	☐	☐	☐	☐	Bu konuda yeterli bilgiye sahibim

25. 14-Üstün yetenekli çocuklarla ders işleme yöntemleri *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
Bu konuda hiç bilgim yok	☐	☐	☐	☐	☐	Bu konuda yeterli bilgiye sahibim

26. 15-Materyal ve etkinlik hazırlama *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
Bu konuda hiç bilgim yok	☐	☐	☐	☐	☐	Bu konuda yeterli bilgiye sahibim

27. 16-Üstün yetenekli çocukların eğitiminde kullanılabilecek farklı ölçme değerlendirme yöntemleri *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
Bu konuda hiç bilgim yok	☐	☐	☐	☐	☐	Bu konuda yeterli bilgiye sahibim

28. 17-Üstün yetenekli öğrenciler için kariyer rehberliği *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
Bu konuda hiç bilgim yok	☐	☐	☐	☐	☐	Bu konuda yeterli bilgiye sahibim

29. 18-Patent ve faydalı model *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
Bu konuda hiç bilgim yok	☐	☐	☐	☐	☐	Bu konuda yeterli bilgiye sahibim

30. 19-Yukarıda sıralanan konular dışında üstün yeteneklilerin eğitimine yönelik hangi konuda/konularda eğitim almak isterdiniz? *

Aşağıdaki listede üstün yeteneklilerin eğitiminde öğretmenlerin sahip olması gereken özellikler verilmiştir. Bu özelliklere sizin ne düzeyde sahip olduğunuzu lütfen işaretleyin.

31. 1-Üstün yetenekli öğrencilerin doğası ve ihtiyaçları hakkında bilgi sahibiyim. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
hiç katılmıyorum	☐	☐	☐	☐	☐	tamamen katılıyorum

32. 2-Üstün zekalı ve yetenekli öğrencileri belirleyebilirim. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
hiç katılmıyorum	☐	☐	☐	☐	☐	tamamen katılıyorum

33. 3-Üstün yetenekli öğrenciler ile kullanılacak yöntemler ve materyaller geliştirebilirim. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
hiç katılmıyorum	☐	☐	☐	☐	☐	tamamen katılıyorum

34. 4-Yaratıcılık ve problem çözme de dahil olmak üzere üst düzey düşünme becerilerini öğretmede yetenekliyim. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
hiç katılmıyorum	☐	☐	☐	☐	☐	tamamen katılıyorum

35. 5-Soru sorma (sorgulama) tekniklerinde ustayım. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
hiç katılmıyorum	☐	☐	☐	☐	☐	tamamen katılıyorum

36. 6-Bireyselleştirilmiş öğrenme ve öğretmeyi yönlendirebilirim. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
hiç katılmıyorum	☐	☐	☐	☐	☐	tamamen katılıyorum

37. 7-Bağımsız araştırma yapılmasını kolaylaştırma (/destekleme) konusunda yeterliyim. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
hiç katılmıyorum	☐	☐	☐	☐	☐	tamamen katılıyorum

38. 8-Üstün zekalı ve yetenekli gençlere danışmanlık yapma konusunda yeterliyim. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
hiç katılmıyorum	☐	☐	☐	☐	☐	tamamen katılıyorum

39. 9-Grup süreçlerinde ve gruplara öğretmede yeterliyim. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
hiç katılmıyorum	☐	☐	☐	☐	☐	tamamen katılıyorum

40. 10-Kariyer eğitimi ve mesleki seçenekler sunabilirim. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
hiç katılmıyorum	☐	☐	☐	☐	☐	tamamen katılıyorum

41. 11-Üstün yeteneklilerin eğitimi felsefesi ve yöntemleri ile ilgili diğer öğretmenler için hizmet içi eğitimleri yürütebilirim. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
hiç katılmıyorum	☐	☐	☐	☐	☐	tamamen katılıyorum

42. 12-Gençleri başarıya ulaşılmaya yönlendirebilirim. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
hiç katılmıyorum	☐	☐	☐	☐	☐	tamamen katılıyorum

43. 13-Ürün kadar sürece de odaklanabilirim. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
hiç katılmıyorum	☐	☐	☐	☐	☐	tamamen katılıyorum

Aşağıda üstün yetenekle ilgili bilgi düzeyinize ilişkin sorular bulunmaktadır. Sizin için uygun olan ifadeyi işaretleyin.

44. 1-Arkadaş çevremde üstün yeteneklilik konusunda "uzmanlardan" biriyim. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	6	7	
hiç katılmıyorum	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	tamamen katılıyorum

45. 2-Üstün yetenekli öğrencilerin ihtiyaçlarını anlıyorum. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	6	7	
hiç katılmıyorum	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	tamamen katılıyorum

42. 12-Gençleri başarıya ulaşılmaya yönlendirebilirim. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
hiç katılmıyorum	☐	☐	☐	☐	☐	tamamen katılıyorum

43. 13-Ürün kadar sürece de odaklanabilirim. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	
hiç katılmıyorum	☐	☐	☐	☐	☐	tamamen katılıyorum

Aşağıda üstün yetenekle ilgili bilgi düzeyinize ilişkin sorular bulunmaktadır. Sizin için uygun olan ifadeyi işaretleyin.

44. 1-Arkadaş çevremde üstün yeteneklilik konusunda "uzmanlardan" biriyim. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	6	7	
hiç katılmıyorum	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	tamamen katılıyorum

45. 2-Üstün yetenekli öğrencilerin ihtiyaçlarını anlıyorum. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	6	7	
hiç katılmıyorum	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	tamamen katılıyorum

46. 3-Üstün yeteneklilik hakkında oldukça fazla şey biliyorum. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	6	7	
hiç katılmıyorum	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	tamamen katılıyorum

47. 4-Üstün yetenekliler için tasarlanmış programların bazı amaç ve hedeflerine aşinayım. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	6	7	
hiç katılmıyorum	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	tamamen katılıyorum

48. 5-Üstün yetenekli öğrencilere uygun sınıf etkinlikleri hakkında bilgim var. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	6	7	
hiç katılmıyorum	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	tamamen katılıyorum

49. 6-Üstün yetenekli insanları nasıl tanımlayacağım konusunda oldukça fazla fikrim var. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

	1	2	3	4	5	6	7	
hiç katılmıyorum	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	tamamen katılıyorum

50. Aşağıdaki ifadelerden hangisi üstün yeteneklilerin eğitimi konusunda deneyiminizi en iyi şekilde tanımlar? Lütfen sizi en iyi anlatan ifadeyi seçin: *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- ☐ Üstün yetenekli öğrencilere öğretmek için yeterli becerim var.
- ☐ Yeterli olduğumu düşünmüyorum ancak ders işlemede sorun yaşamıyorum.
- ☐ Üstün yetenekli öğrencilere ders verme konusunda mesleki becerilerime yeterince güvenmiyorum ve üstün yetenekli öğrencilerle çalışmak konusunda endişeliyim.
- ☐ Kendime hiç güvenmiyorum ve üstün yetenekli öğrencilerle çalışırken baskı hissediyorum.

51. Katkınız için teşekkür ederiz.

Bu içerik Google tarafından oluşturulmamış veya onaylanmamıştır.

Google Formlar

Teachers' Competence in Gifted Education

Dr. Güldam Akgül¹, Cemre Erten Tatlı², Nazlı Büşra Akçaboza Kayabol³

¹Çankırı Karatekin University, Turkey

²Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Turkey

³Bahçeşehir University, Turkey

Abstract

The current knowledge and competence level of teachers concerning gifted education in Turkey is not well-studied which may hinder the development of need-based planning of teacher training programs. The aim of this study is to explore teachers' competencies, and level of perceived knowledge in gifted education. More specifically we investigated the gifted education teachers' competencies and perceived level of knowledge in gifted education in Turkey and whether gifted education teachers' competencies and perceived level of knowledge differ according to teachers' level of education or prior in-service training. Data were collected with online questionnaire from 232 (Mean age=41.18 years, *SD*=5.49) teachers who were working in gifted education in pull-out education. The results revealed that teachers have high self-efficacy in gifted education. The findings have implications for developing teacher training programs in gifted education.

Keywords: teacher in-service training, professional development, perceived knowledge, gifted education, pull-out education